



מזן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת בכורות, דף ל"ו

"איבעיא להו: עד מפי עד, מהו לעדות בכור? רב
אסי אסר, ורב אשי שרי"

סהדי - עדים
בוכרא - בכור



הסבר: חכמים נחלקו בשאלה האם אפשר לסמוך
על עדות של עד מפי עד לכך שמום שנמצא בבכור
בהמה לא נעשה בידי אדם אלא נפל מעצמו, ואז
מותר אותו הבכור באכילה.

ארץ שנת סיום הש"ס

ילדי ישראל והוריהם בכל העולם
מסיימים ביחד את הש"ס -
תלמוד ישראלי

לכבודם של
חיילי צה"ל וכוחות הביטחון
ולרפואתם של פצועי
מערכות ישראל
ופעולות האיבה

נרשמים באתר תלמוד ישראלי
בחרים מסכת
מקבלים את המסכת למייל
לומדים, מסיימים... ובחרים עוד מסכת

מעמד סיום הש"ס
על ידי ילדי ישראל והוריהם מכל העולם
יתקיים בחידון התלמוד הישראלי
בתיאטרון ירושלים, ב"ז בכסלו תש"פ
(15.12.19)

www.talmudisraeli.co.il
טל 03-9250225

ליל בעומר

סדר קדשים | מסכת בכורות דף ל"ב-ל"ח
שבת פרשת בחוקותי | י"ד - כ' באייר (25-19 למאי)



דף ל"ב: מעשר בהמה

בתורה נכתב שבהמת מעשר-בהמה אסור למכור בשום אופן, אלא יש להקריב אותה
בבית המקדש כקורבן ולאכול את בשרה אך ורק בירושלים, כדין קורבן שלמים.
דין התורה מתייחס לבהמה תמימה שאין בה מום, אבל אם יש מום בבהמת מעשר,
אפשר לאכול את הבהמה בכל מקום ואין בה דיני מעשר בהמה. אף על פי כן
גזרו חכמים: גם בהמת מעשר שנפל בה מום, אסור למכור אפילו אחרי ששחטו
אותה, כדי שלא יבואו לטעות ולמוכרה בחייה.

דף ל"ג: הקזת דם



עלול להיות מצב
בו הבהמות לקו
במחלה שהתרופה
היחידה לה היא
הקזת דם, ואם
יקיזו מהן דם הן
תרפאנה.

לגבי עגל רה,
ישנה מחלוקת
תנאים אם מותר
להקיז לו דם, כי
הוא עלול להיות
בעל-מום, ואסור

למסול קורבן בכור על ידי שעושים אותו בעל מום. להלכה נפסק שאפשר להקיז
לו דם ובתנאי שאין כל פגם שיהיה בעל מום על ידי כך. אם בכל זאת הוא נהיה
בעל מום - הוא יוצא לחולין ואינו קורבן.

דף ל"ד: מום בבכור בהמה

בכור בהמה טהורה יש להקריב בבית המקדש. בזמן שאין בית המקדש קיים,
אסור ליהנות מן הבכור עד שיפול בו מום ואז נותנים אותו לכהן והוא רשאי
לשחוט אותו ולאכול את בשרו.

חז"ל גזרו שאם אדם יעשה מום בבכור בכונה - קונסים אותו שכן אסור לשחוט
את הבכור עד שיפול בו מום אחר מעצמו.





מצד שני:
לאשתו ולילדים קשה
ולא נעים בלי אבא בבית
בשבתות, וזה חשוב להם
שהוא יגיע, אפילו אם זה
יפגע במרנסה.

A cartoon illustration of a person with brown hair, wearing a purple long-sleeved shirt and grey pants. They are holding a large white rectangular sign in front of their face. On the sign, the Hebrew text 'מי אני?' (Who am I?) is written in a bold, purple, stylized font. The background is white with faint, light blue geometric patterns.



0

לועזי
(לחזיונות)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים



התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מי הדמות בציור?
2. מהו המבנה בציור והיכן הוא נמצא?
3. מה הקשר בין הספרים שבמדף לציור?
4. מה הקשר בין הספר שהדמות מחזיקה לציור?



השאלה היא: מהו המבנה בציור והיכן הוא נמצא?
 השאלה היא: מה הקשר בין הספרים שבמדף לציור?
 השאלה היא: מה הקשר בין הספר שהדמות מחזיקה לציור?



7 דקות

מי אני?



3 דקות



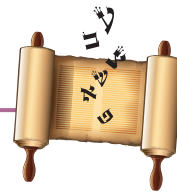
השאלה היא: מהו המבנה בציור והיכן הוא נמצא?

- א. נבנית בעיר קרקוב שבפולין, בקצה בית הקברות, בשנת 1557.
- ב. אני קרוי על שם אחד מגדולי הרבנים, שקבורים אצלי.
- ג. במהלך השואה השתמשו בי הגרמנים כמחסן לציד.
- ד. קבורים בי גדולי ישראל כגון התוספות יום טוב, הב"ח, ה"מגלה עמוקות" ועוד.

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תשי"ח	5707 ה'תשי"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'רמ"ח	5258 ה'רמ"ח	4900 ה'רמ"ח	4800 ה'רמ"ח	4650 ה'רמ"ח	4260 ה'רמ"ח
1919 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמ"ח	רבי יוסף קארו	510 ימי הביניים תקופת הראשונים



סדר קודשים | מסכת בכורות דף ל"ה-ל"ח



דבר תורה

המצווה האחרונה המוזכרת בפרשתנו היא מצוות מעשר בהמה, בה מצווה האדם לתת מעשר מן הבהמות החדשות שנולדות לו בעדר. מצווה זו נחשבת לאחד המקורות של מצוות "מעשר הכספים" אותה אנו מקיימים בימינו. על מצוות הצדקה אומר דוד המלך בתהילים (קי"ב): "פיזור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד". **מדוע דווקא מצוות הצדקה "עומדת לעד" ומה פירוש הדבר?** רבי יצחק אבוב, בספרו "מנורת המאור", מביא מנהג מיוחד שנהגו בו עשירי צרפת לפני כ-500 שנה, שעל פיו ניתן להבין את הדבר. עשירים אלו נהגו שיהיה להם בביתם **שולחן גדול מעץ** שעליו הם היו מאכילים את העניים שהגיעו לביתם. בסוף ימיהם הם היו לוקחים את לוחות העץ של השולחנות הללו ומהם היו עושים את ארון הקבורה בו הם נקברים. כל זה, אומר רבי יצחק: "להתעורר ולקבוע בלבם כי האדם אלו יגיע עושרו עד למאוד - לא ישא בידו מאומה מעמלו שיעמול תחת השמש כי אם הטוב והצדקה שהיה מרחם על העניים".

דף ל"ה: הפקיד, הרומח והפֶּשֶׁשׁ



המשנה מספרת שפעם פקיד נוכרי מטעם המלך ראה פֶּשֶׁשׁ ישיש שצמרו ארוך ומעולם לא נגזז. שאל הפקיד: מדוע אין גוזזים את צמרו כל כך הרבה שנים? הסבירו לו: פֶּשֶׁשׁ זה הוא בכור, ומאחר שנחרב בית המקדש אי אפשר להקריבו, ואסור ליהנות ממנו כל עוד הוא תמים ואינו בעל מום. שמע הפקיד את הדברים, נטל רומח ועשה מום באוזן הבכור. אמרו חכמים: כעת מותר ליהנות מהפֶּשֶׁשׁ. ראה כך הפקיד ורצה לעשות טובה ליהודים, והטיל מומים בבכורים נוספים שהיו תמימים. אמרו חכמים: אסור ליהנות מבכורים אלו. מה ההבדל? כי בפעם הראשונה, לא ידע הנוכרי אם הבעלים שמח במה שהוא עושה, ולכן אין הוא נחשב כאילו הבעלים שלח אותו להטיל מום, והרי זה כאילו נפל המום בבכור מעצמו. אבל בבכורים הנוספים כבר עשה כך הנוכרי לאחר שראה שהיהודי מרוצה מהטלת המום, ועתה הרי זה כאילו נעשה מדעתו של היהודי והדבר אסור.

דף ל"ו: הנוכל שנחשף

לפרתו של האמורא רפרם נולד עגל בכור, ורפרם נתן אותו לכהן. העגל היה תמים ולכן אסור היה לכהן ליהנות ממנו עד שיפול בו מום. אותו כהן עשה עברה: הוא הטיל מום בעגל, אפילו שצמרו לעשות כך, ואחר כך הוא ניגש לרפרם בעצמו ואמר לו: "את העגל הזה נתנו לי כשהוא כבר היה בעל מום, ואני זקוק שהרב יאשר שאכן יש לו מום ואפשר לשחוט אותו". רפרם חשד בו ופתח בכוח את עינו החולה כדי להתבונן בכהן העומד לפניו, ומיד אמר לו: "האם לא אני נתתי לך בכור זה? אתה הטלת בו את המום! ולכן אסור לך לאכול את הבכור עד שיפול בו מום מעצמו".

דף ל"ז: חנות לממכר בשר טרפה



מודעות גדולות נתלו ברחבי העיר: הודעה חשופה! כל הבשר שנקנה בחנות פלוגית הרי הוא טרפה! העיר היתה כמקרה. התברר שנוכל מעיר אחרת התחפש לשומר תורה ומצוות, פתח חנות לממכר בשר ומכר בחנותו בשר טרפה! "עכשו נתבע אותו לדין תורה, שיחזיר את כל הכסף!" אמר אחד הקונים לחברו. חברו ענה לו: "אם אכלת את הבשר, איזה כסף תתבע? אני עוד לא השתמשתי בבשר שקניתי, ולכן אני יכול להחזיר לו את הבשר ולבקש כסף, כי המקח היה בטעות, אבל אתה כבר אכלת את הבשר ואין לך מה להחזיר לו!" במשנה הנלמדת בדף זה נאמר שאף על פי כן על המוכר לשלם לקונה כסף גם על הבשר שכבר אכל, למרות שהבשר כבר איננו. אחד ההסברים לכך הוא, שחז"ל קנסו את המוכר על שהכשיל אותם באכילת איסורים.

דף ל"ח: כבוד תלמידי חכמים

אמר רבה בר בר חנא: "סיפר לי רבי יוחנן בן אלעזר: 'בשכונה שלי התגורר יהודי זקן ורבי יוסי בן לקוניא שמו, וכל ימי חי לא עברתי לפני המקום שבו הוא יושב מפני כבודו, כי הוא היה גדול הדור. פעם אחת עברתי לפניו בלא כונה, וכשהוא ראה אותי, אמר לי: 'שב בני, שב!' היה לידי עגל בכור שבעיניו היתה מחלה, והוא אמר לי: 'במשנה נקבעה הלכה שאם בעין הבכור יש מחלה מסיגת, הרי הוא בעל מום ואינו תמים הראוי לקורבן. הבט בבכור שנמצא כאן וראה שיש בעיניו את המחלה הזו'. רבי יוחנן בן אלעזר היה אמורא בעצמו, ובכל זאת הוא כיבד כל כך את גדול הדור שהוא לא היה עובר לפני מקום ישיבתו".



בשביל הסנהדרין

בית שערים

בין השרידים הנוספים שנמצאו בחפירות היישוב בית שערים, נמצאו בית כנסת בעל עמודים, שפנה לכיוון ירושלים, ובית קברות המורכב ממערכות קברים תת-קרקעיות במערכות מסועפות מהמפוארות שהתגלו בישראל, בעלות כתובות וסמלי תשמישי קדושה יהודיים השופכים אור על חיי היישוב היהודי בארץ ישראל בימי המשנה והתלמוד. במערות קברו את חכמי המשנה, ורבי יהודה הנשיא עורך המשנה, בחר להיקבר שם. עם העברת הסנהדרין לציפורי, התמעטו היהודים במקום עד המאה הרביעית כשהעיר חרבה ונשרפה.

שאלות השבוע

- האם מותר למכור בהמת מעשר-בהמה?
- האם המוכר בשר טרפה חייב לשלם לקונה כסף גם על הבשר שכבר אכל?
- מה דינו של אדם שעשה מום בבכור בהמה בכונה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון



תלמוד של תורה

